

**Lista Odmian Zalecanych
do uprawy w województwie lubelskim w roku
2021**

*Bobowate grubonasienne,
Bobik, Groch siewny, Łubin wąskolistny, Łubin żółty, Soja*

Opracował:
dr inż. Piotr Pszczółkowski

Lista odmian zalecanych (LOZ) do uprawy na obszarze województwa została sporządzona w oparciu o wieloletnie wyniki doświadczeń odmianowych prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w województwie lubelskim w roku 2020.

Publikacja prezentuje listę odmian ważnych rolniczo gatunków roślin zalecanych do uprawy na terenie Lubelszczyzny. Odmiany umieszczone na „liście” wykazały w ostatnich latach dużą przydatność do uprawy w warunkach naszego województwa i zasługują na znaczny udział w uprawie. Stwierdzona w czasie trzyletnich badań duża wartość plonotwórcza tych odmian daje większą gwarancję uzyskania wyższych efektów gospodarczych niż uprawa innych odmian.

Zachęcamy do korzystania z niniejszego opracowania przy wyborze odmian do siewu w 2021 roku, życząc doskonałych efektów produkcyjnych i ekonomicznych.

Bobik - charakterystyka odmian bobiku zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Apollo
- 2 – Bobas
- 3 – Capri
- 4 – Fanfare
- 5 – Fernando

Lista odmian zalecanych do uprawy bobiku na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz trzeci dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2018-2020 w dwóch punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 1. Bobik plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2018-2020)	Hodowca
Wzorzec dt/ha			<u>42,8</u>	
<i>niskotanianowe</i>				
1	Fernando	2016/2019	97	Hodowla Roślin Strzelce Grupa IHAR
<i>wysokotanianowe</i>				
1	Apollo	2018/2021	107	Saaten-Union Polska Wągrowiec
2	Bobas	2002/2020	99	DANKO Hodowla Roślin Choryń
3	Capri	2018/2019	113	Saaten-Union Polska Wągrowiec
4	Fanfare	2017/2019	105	Saaten-Union Polska Wągrowiec

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 2. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2020).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Fernando	95	7,9	7,5	471	30,6	9,1
2	Apollo	98	8,1	7,5	538	28,5	9,5
3	Bobas	105	7,2	6,6	520	30,3	8,4
4	Capri	99	7,9	7,2	516	29,2	8,9
5	Fanfare	97	8,1	7,6	519	28,7	9,6

Fernando - Odmiana niesamokończąca (tradycyjna), niskotanianowa, przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia dość długi. Wysokość roślin średnia. Wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem bardzo małe. Podatność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego średnia do małej. Równomierność dojrzewania dobra. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, zawartość włókna surowego dość mała, znikoma zawartość tanin. Zabarwienie okrywy nasiennej

jasne. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 97% wzorca.

Apollo - Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża i przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, askochytozę bobiku i rdzę bobiku) średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 107% wzorca.

Bobas - Odmiana przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia małe, przed zbiorem małe do średniego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia średni. Podatność na choroby pochodzenia grzybowego średnia. Plony nasion duże, białka ogólnego bardzo duże. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tanin względnie mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 99% wzorca.

Capri - Odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka bardzo duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia dość krótki. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża i przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość i rdzę bobiku) średnia, na askochytozę bobiku średnia do dość małej. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, zawartość włókna surowego średnia. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 113% wzorca.

Fanfare - Odmiana syntetyczna, niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duże. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość i askochytozę bobiku) mała, na rdzę bobiku średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Groch siewny - charakterystyka odmian grochu siewnego zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Arwena
- 2 – Astronaute
- 3 – Batuta
- 4 – Mandaryn
- 5 – Spot
- 6 – Tarchalska
- 7 – Tytus

Lista odmian zalecanych do uprawy grochu siewnego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz jedenasty dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2018-2020, w trzech punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 3. Groch siewny plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2018-2020)	Hodowca
Wzorzec dt/ha			<u>40,9</u>	
1	Arwena	2015/2018	101	DANKO Hodowla Roślin Choryń
2	Astronaute	2017/2019	108	Saaten-Union Polska Wągrowiec
3	Batuta	2009/2012	109	DANKO Hodowla Roślin Choryń
4	Mandaryn	2019/2021	113	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
5	Spot	2017/2019	108	IGP Polska Poznań, ul. Wyspiańskiego 43
6	Tarchalska	2004/2011	105	DANKO Hodowla Roślin Choryń
7	Tytus	2017/2019	100	DANKO Hodowla Roślin Choryń

Tabela 4. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2020).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Arwena	75	7,7	5,8	219	22,7	5,7
2	Astronaute	80	7,8	5,9	238	22,8	5,7
3	Batuta	82	7,5	5,6	229	23,0	5,7
4	Mandaryn	80	7,6	5,6	244	23,5	5,6
5	Spot	78	7,3	5,4	231	22,8	5,8
6	Tarchalska	82	7,7	5,9	241	22,5	5,8
7	Tytus	88	7,5	5,9	261	23,5	5,8

Arwena – Odmiana ogólnoużytkowa, wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion duży, stabilny w latach badań.

Plon białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania średni, okres kwitnienia średni. Rośliny średnie do nieco niższych. Odporności na wyleganie w czasie kwitnienia duża, a przed zbiorem dość duża do średniej. Cechuje się dużą odpornością na wyleganie w czasie kwitnienia. Odporna na choroby. Równomierność dojrzewania średnia. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion bardzo mała. Nasiona barwy żółtej, dość drobne do bardzo drobnych, o średniej do dość małej zawartości białka ogólnego. Zawartość włókna surowego mała. Nasiona dość dobrze rozgotowują się. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin ok. 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 101% wzorca. Czwarty rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Astronaute - Odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka duży. Termin kwitnienia bardzo wczesny, dojrzewania wczesny do bardzo wczesnego, okres kwitnienia krótki do bardzo krótkiego. Równomierność dojrzewania bardzo dobra. Rośliny niskie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia i przed zbiorem średnia do dużej. Odporność na mączniaka rzekomego średnia do dużej, na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość i mączniaka prawdziwego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia do dużej. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach mała. Tempo rozgotowywania się nasion średnie do dobrego. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 108% wzorca. Trzeci rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Batuta – Odmiana wąsolistna, przydatna do uprawy na zbiór suchych nasion z przeznaczeniem na konsumpcję i na paszę. Plon nasion i białka ogólnego bardzo duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia i dojrzewania średni do dość późnego, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości cechują się bardzo dobrą sztywnością w czasie kwitnienia i dobrą przed zbiorem. W bardzo małym stopniu podatna na choroby. Rośliny dojrzewają dość równomiernie. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion bardzo mała. Odmiana żółtonasienna, nasiona średniej wielkości o zawartości białka nieco mniejszej od średniej. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych, optymalna obsada roślin ok. 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 109% wzorca, dziewiąty rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Mandaryn - Odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion i plon białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania oraz okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania bardzo dobra. Rośliny dość niskie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia dość duża, przed zbiorem średnia. Odporność na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość i mączniaka prawdziwego – średnia, na mączniaka rzekomego – dość mała. Nasiona żółte, masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Intensywność pobierania wody przez nasiona (tempo rozgotowywania się nasion) powyżej średniej. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 113% wzorca, jest to obecnie najwyższe plonująca odmiana w tym gatunku.

Spot - Odmiana ogólnoużytkowa, wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion duży, plon białka średni do dużego. Termin kwitnienia bardzo wczesny, dojrzewania wczesny do bardzo wczesnego, okres kwitnienia średni do krótkiego. Równomierność dojrzewania duża. Rośliny niskie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia średnia, przed zbiorem mała do średniej. Odporność na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość, mączniaka prawdziwego i mączniaka rzekomego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, włókna surowego mała do średniej. Tempo rozgotowywania się nasion średnie do dobrego. Optymalna

obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 108% wzorca. Trzeci rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Tarchalska – Odmiana wąsolistna, przydatna do uprawy na zbiór suchych nasion z przeznaczeniem na paszę oraz na cele kulinarne. Termin kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny średnio wysokie. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem małe. Równomierność dojrzewania dość dobra. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion bardzo mała. Plonowanie w odniesieniu do nasion i białka ogólnego duże do bardzo dużego. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała. Masa 1000 nasion dość duża. Udział nasion bardzo dużych -duży, bardzo małych- bardzo mały. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych, optymalna obsada roślin ok. 120 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Tytus - Odmiana ogólnoużytkowa, wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion średni, plon białka średni. Termin kwitnienia bardzo wczesny, dojrzewania wczesny, okres kwitnienia bardzo długi. Równomierność dojrzewania mała. Rośliny średnie do wysokich. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia średnia, przed zbiorem średnia do dużej. Odporność na mączniaka rzekomego duża, na fuzaryjne więdnienie – średnia do dużej, na zgorzelową plamistość i mączniaka prawdziwego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała do średniej, włókna surowego średnia. Tempo rozgotowywania się nasion małe do bardzo małego. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 100% wzorca. Trzeci rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Łubin wąskolistny - charakterystyka odmian łubinu wąskolistnego zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Homer
- 2 – Koral
- 3 – Roland
- 4 – Samba

Lista odmian zalecanych do uprawy łubinu wąskolistnego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz drugi dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2018-2020, w dwóch punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 5. Łubin wąskolistny plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2018-2020)	Hodowca
Wzorzec dt/ha			14,9	
1	Homer	2018/2020	111	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
2	Koral	2016/2020	106	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
3	Roland	2017/2020	122	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
4	Samba	2015/2020	101	Poznańska Hodowla Roślin Tulce

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 6. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2020).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Homer	48	8,6	8,5	138	28,9	7,2
2	Koral	54	8,5	8,4	154	29,2	7,8
3	Roland	52	8,6	8,5	145	28,3	7,8
4	Samba	55	7,9	7,2	151	30,3	7,1

Homer - Odmiana samokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion średni do dużego, plon białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin wczesny, okres kwitnienia dość długi. Rośliny bardzo niskie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia średnia do dużej, przed zbiorem duża. Odporność na fuzaryjne wędnięcie i na antraknozę średnia. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Masa 1000 nasion mała. Zawartość w nasionach białka ogólnego bardzo mała, tłuszczu surowego mała, włókna surowego dość duża, zawartość alkaloidów poniżej średniej dla grupy odmian niskoalkaloidowych. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 120 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 111% wzorca.

Koral - Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przydatna do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka bardzo duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia roślin dość wczesny do średniego. Termin dojrzewania roślin dość wczesny do średniego. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny dość wysokie. Rośliny w fazie początku kwitnienia nie wylegają. Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem bardzo małe. Odporność na choroby duża do bardzo dużej. Dojrzewa równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo mała, tłuszczu surowego duża, włókna surowego dość duża. Zawartość alkaloidów dość mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksu żytynego bardzo dobrego. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 106% wzorca.

Roland - Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży. Termin kwitnienia wczesny do bardzo wczesnego, termin dojrzewania roślin wczesny. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny dość niskie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia do dużej. Odporność na fuzaryjne wędnięcie dość duża, na antraknozę średnia. Dojrzewanie bardzo równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu surowego i włókna surowego w nasionach średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 122% wzorca.

Samba - Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia dość późnego i termin dojrzewania roślin średni do późnego. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia poniżej średniej i przed zbiorem średnia. Odporność na fuzaryjne wędnięcie dość duża, na antraknozę średnia. Dojrzewanie dość równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Masa 1000 nasion

dość duża. Zawartość w nasionach białka ogólnego duża, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Zawartość alkaloidów dość duża w porównaniu do innych odmian niskoalkaloidowych. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 101% wzorca.

Łubin żółty - charakterystyka odmian łubinu żółtego zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Lord
- 2 – Mister
- 3 – Puma

Lista odmian zalecanych do uprawy łubinu żółtego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz drugi dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2018-2020, w dwóch punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 7. Łubin żółty plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2018-2020)	Hodowca
Wzorzec dt/ha			8,9	
1	Lord	2006/2019	94	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
2	Mister	2003/2021	103	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
3	Puma	2017/2020	113	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 8. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2020).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Lord	63	7,6	7,6	131	43,8	15,1
2	Mister	64	8,0	7,8	137	43,6	-
3	Puma	67	7,7	7,3	147	43,4	15,2

Lord - Odmiana niesamokończąca (tradycyjna), przydatna do uprawy na nasiona przeznaczone na cele paszowe. Termin zakwitania bardzo wczesny, dojrzewanie wczesne do bardzo wczesnego. Długość fazy kwitnienia średnia. Termin tworzenia pędu głównego średni do późnego. Rośliny średnio wysokie. Wyleganie w początku fazy kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia bardzo małe do małego, a przed zbiorem jest małe. W warunkach sprzyjających wystąpieniu chorób wykazuje małą podatność na porażenie grzybami z rodzaju Fusarium. Dojrzewa bardzo równomiernie, udział roślin zielonych przed zbiorem bardzo mały. Plenność średnia w odniesieniu do nasion, nieco plenniejsza w plonie białka. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża do bardzo dużej, alkaloidów mała. Nasiona jasne z czarną ornamentacją zawierają śladową ilość graminy. Masa 1000 nasion mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksu żytniego

dobrego. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 94% wzorca.

Mister - odmiana niesamokończąca (tradycyjna), przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Termin kwitnienia bardzo wczesny, dojrzewania wczesny do bardzo wczesnego. Okres kwitnienia średni. Wyleganie na początku kwitnienia bardzo małe, w fazie końca kwitnienia bardzo małe do małego, przed zbiorem małe. Podatność na choroby fuzaryjne mała; na antraknozę do fazy zawiązywania strąków bardzo mała, po tym terminie do okresu dojrzewania mała. Równomierność dojrzewania bardzo dobra, udział roślin zielonych przed zbiorem bardzo mały. Plonowanie w odniesieniu do nasion i białka ogólnego bardzo duże. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża do bardzo dużej, alkaloidów mała. Zawartość alkaloidu gramina znikoma. Masa 1000 nasion średnia. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksu żytniego dobrego. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 103% wzorca.

Puma - Odmiana niesamokończąca, niskoalkaidowa przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka bardzo duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin dość późny. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia duża, przed zbiorem nieco poniżej średniej. Odporność na fuzaryjne wędnięcie dość duża, na antraknozę średnia. Równomierność dojrzewania przeciętna. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym dość duży. Masa 1000 nasion duża. Zawartości białka ogólnego, tłuszczu surowego i włókna surowego w nasionach średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin około 90 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 113% wzorca.

Soja - charakterystyka odmian soi zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Abelina
- 2 – Obelix
- 3 – Sirelia
- 4 – Brunensis
- 5 – ES Comandor
- 6 – Kofu
- 7 – Naya
- 8 – Petrina

Lista odmian zalecanych do uprawy soi na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz trzeci dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2018-2020, w trzech punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 9. Soja plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2018-2020)	Hodowca
Wzorzec dt/ha			<u>30,5</u>	
<i>odmiany średnio wczesne</i>				
1	Abelina	2016/2019	101	Saatbau Polska, Środa Śląska

2	Obelix	*CCA/2021	108	
3	Sirelia	*CCA/2019	104	
<i>odmiany późne</i>				
4	Brunensis	*CCA/2019	110	
5	ES Comandor	2018/2020	110	Euralis Nasiona ul. Wichrowa 1a, Poznań
<i>odmiany bardzo późne</i>				
6	Kofu	*CCA/2019	123	
7	Naya	*CCA/2019	113	
8	Petrina	2017/2020	109	DANKO Hodowla Roślin Choryń

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

* CCA – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych

Tabela 10. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2020).

Lp.	Odmiana	Wysokość		Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
		Roślin	Osadzenia najniższych strąków	po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego	tłuszczu surowego
1	Abelina	87	11,1	8,2	7,7	188	37,6	23,8
2	ES Comandor	78	10,7	8,5	8,1	204	38,6	22,2
3	Petrina	78	10,5	8,5	7,6	189	36,7	23,5

Abelina - Odmiana średnio wczesna. Plon nasion i białka duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia roślin średni, okres kwitnienia długi. Początek dojrzewania i dojrzałość techniczna średnio wczesna. Rośliny wysokie, najniższe strąki osadzone dość wysoko. Wyleganie w fazie początku kwitnienia nie występuje, w końcu kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem dość małe. Odporność na bakteryjną ospowatość powyżej średniej. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków dość mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, tłuszczu surowego bardzo duża, włókna surowego dość mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych i żyt-niego bardzo dobrego. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 101% wzorca.

ES Comandor – Odmiana późna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej późny. Rośliny średniej wysokości. Osadzenie najniższych strąków średnie. Odporność na wyleganie w końcu kwitnienia dość duża, przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną plamistość dość duża, a na bakteryjną ospowatość i zgorzelową plamistość średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków średnia do dość dużej. Masa 1000 nasion średnia do dużej. Zawartość w nasionach białka ogólnego średnia do dużej, tłuszczu surowego średnia do małej i włókna surowego mała. Optymalna obsada roślin około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 110% wzorca.

Petrina – Odmiana bardzo późna. Plon nasion i białka duży. Termin kwitnienia roślin i okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej bardzo późny. Rośliny

średniej wysokości. Osadzenie najniższych strąków średnie. Odporność na wyleganie w końcu kwitnienia duża, przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość średnia do dużej, na zgorzelową plamistość średnia. Równomierność dojrzewania dość mała. Odporność na pękanie strąków średnia do dość małej. Masa 1000 nasion dość mała. Zawartość w nasionach białka ogólnego mała, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego średnia. Optymalna obsada roślin około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 109% wzorca.

Obelix - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 108% wzorca.

Sirelia - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca.

Brunensis - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 110% wzorca.

Kofu - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 123% wzorca.

Naya - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 113% wzorca.